

MÔJ POČÍTAČ

Život bez digitálnych technológií (počítača, mobilného telefónu, či internetu) si dnes už ani nevieme predstaviť. A pritom ešte pred pár desiatkami rokov boli tieto vynálezy úplnou novinkou. Prvé počítaacie zariadenia slúžili matematikom, respektíve astronómom a umožňovali predpovedať polohu hviezd, prípadne zatmenie Slnka či Mesiaca. Jedno takéto zariadenie pochádza zo starovekého Grécka a nazýva sa **Antikythérsky mechanizmus**.

Skutočný počítač, ktorý by zvládol zložité výpočty, sa snažil vytvoriť v 19. storočí Brit **Charles Babbage**. Zadanie príkladov sa do stroja vkladalo pomocou rôzne **predierovaných papierov**. Jeho spolupracovníčka **Ada Lovelaceová** bola dokonca autorkou prvého počítačového programu, ktorý napísala ešte v dobe, kedy žiaden počítač neexistoval.

Kto však ako prvý zostrojil celkom funkčný počítač? Bol ním britský vedec a matematik **Alan Turing**. Počas vojny jeho počítač prelomil nemeckú šifru, ktorá sa volala **Enigma**, a tak pomohol vyhrať spojencom druhú svetovú vojnu.

U nás sa prvé počítače začali objavovať od 70. rokov minulého storočia. Najprv slúžili hlavne pre inštitúcie, akými boli železnice, neskôr sa začali pomaly dostávať do domácností a škôl. Naše počítače, ktoré sa vyrábali v Piešťanoch a Skalici, boli oceňované hlavne pre svoju malú veľkosť a pomerne nízku poruchovosť. Ich názvy boli **Didaktik** a **PMD** (Piešťanský Mikropočítač Displejový). Po páde železnej opony v roku 1989 však slovenskí výrobcovia nedokázali konkurovať zahraničným spoločnostiam, ani rýchlemu technologickému vývoju, a tak zanikli. V súčasnosti sa najviac predávajú **počítače** od amerických spoločností HP, Dell a Apple, čínskej spoločnosti Lenovo alebo taiwanskej spoločnosti Asus.

UMELÁ INTELIGENCIA

Umelá inteligencia bude hrať stále dôležitejšiu úlohu v našom živote a budeme sa s ňou stretávať stále častejšie. Vo všeobecnosti funguje ako „mozog“ stroja, ktorý mu umožňuje rozhodovať sa a učiť sa. Už teraz umelá inteligencia šoféruje autonómne autá, ktoré jazdia bez potreby vodiča, vyberá najvhodnejšie cestovné trasy alebo rozpoznáva choroby. Rôzne umelé **chatovacie služby** dokážu s nami komunikovať tak, ako keby bol na druhej strane človek alebo nám v priebehu pár sekúnd napíšu text na určenú tému. Vždy si však pamätajte, že všetky **technológie majú svoje pozitíva aj negatíva**. Umelú inteligenciu preto používajte zodpovedne a s ohľadom na vlastnú bezpečnosť a súkromie.

Zahrajte sa na umelú inteligenciu. Jeden z vás bude predstavovať človeka a druhý umelú inteligenciu. Dopredu si pripravte rozhovor - človek sa bude pýtať a umelá inteligencia bude reagovať na otázky. Rovnakým spôsobom funguje hlasový asistent Alexa alebo Google Assistant. Príklad:

- Alexa, aké bude dnes počasie?
- # Podľa stránky SHMÚ bude dnes slnečno, s teplotou do 22 stupňov. Mám pozrieť aj iné služby na predpoveď počasia?
- Nie. Takto mi to stačí. Aká pesnička je teraz novinkou v rádiách?
- # Vo viacerých rebríčkoch fičí Stromáčik. Mám pustiť ukážku?
- Áno. (po chvíli) Znie to zaujímavo. Koľko pesničiek je na tom albume?
- # 13.

Na záver vyhodnoťte, koľko času vám trvalo vyhľadať odpovede na otázky a koľko trval samotný rozhovor. Zároveň porozmýšľajte, či sa umelá inteligencia môže myliť.